

Sygn. akt V ACz 698/16

POSTANOWIENIE

Dnia 23 września 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku V Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Jacek Grela

Sędziowie: SA Irma Kul

SO del. Anna Strugała (spr.)

Protokolant: sekretarz sądowy Małgorzata Naróg

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2016 r.

na rozprawie sprawy z wniosku wierzyciela H. A. w M.(...)z udziałem B. K. (1) i M. C.

o stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądu zagranicznego

na skutek zażalenia uczestniczek

od postanowienia Sądu Okręgowego w T.

z dnia 26 listopada 2014 r. sygn. akt I Co 158/14

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że odmówić stwierdzenia wykonalności na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej wyroku Sądu Krajowego w M. (...) z dnia 16 grudnia 2013 r. sygn. (...)oraz zasądzić od wierzyciela H. A. w M.(...) na rzecz uczestniczek B. K. (1) i M. C. kwot po 240 (dwieście czterdzieści) złotych, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

2. zasądzić od wierzyciela H. A. w M. (Niemcy) na rzecz uczestniczek B. K. (1) i M. C. kwoty po 940,83 (dziewięćset czterdzieści złotych 83/100) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania za instancję odwoławczą oraz poniesionych w postępowaniu kasacyjnym.

Na oryginale właściwe podpisy.

Sygn. akt V ACz 698/16

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 26 listopada 2014 r. Sąd Okręgowy w T. na wniosek H. A. z siedzibą w M. (...) z udziałem B. K. (1) stwierdził wykonalność na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej wyroku Sądu Krajowego w M. (...) z dnia 16 grudnia 2013 roku, (...), poprzez nadanie wyrokowi klauzuli wykonalności przeciwko B. K. (1) i M. C. w zakresie punktów 1 i 2 wyroku

W uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy wyjaśnił, że wnioskodawca – H. A. wnosił o stwierdzenie wykonalności orzeczenia zagranicznego – wyroku z dnia 16 grudnia 2013 r. wydanego przez Sąd Krajowy w M., (...)wydanego w sprawie (...)w oparciu o przepisy Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych.

W części motywacyjnej wniosku wskazano, iż wskazanym wyrokiem Sąd Krajowy w M., zasądził od pozwanej (...) S.C., reprezentowanej przez B. K. (1) i M. C., kwotę 44.510,00 EUR wraz z odsetkami oraz obciążył pozwaną kosztami postępowania. Z treści przedłożonego odpisu wynika, że wyrok został wydany stronie powodowej w celu wszczęcia egzekucji, jak również został on doręczony stronie pozwanej w dniu 30 grudnia 2013 r. Przedmiotowe orzeczenie jest wykonalne w państwie, w którym zostało wydane. Ponadto wskazano, iż w Polsce nie toczyła się wcześniej sprawa o to samo roszczenie między tymi samymi stronami, czy też inna sprawa o uznanie wskazanego wyroku. Wnioskodawca twierdził, iż przedłożony wniosek czyni zadość wszelkim wymogom formalnym wskazanym w art. 53 Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001.

W odpowiedzi na wniosek uczestniczki postępowania wnosili o wydanie postanowienia w przedmiocie odmowy stwierdzenia wykonalności wyroku na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej ewentualnie o oddalenie lub odrzucenie wniosku. W uzasadnieniu wskazano, iż orzeczenie zostało wydane przeciwko (...) S.C. (spółce cywilnej) w związku z czym, wyrok został wydany przeciwko umowie prawa cywilnego a nie podmiotowi prawa. Mając na uwadze powyższe wywodzono, iż wydane

orzeczenie pozostaje w sprzeczności z elementarnymi zasadami polskiego prawa cywilnego i w związku z tym nie może podlegać wykonaniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 16 grudnia 2013 roku Sąd Krajowy w M., (...) w sprawie z powództwa spółki akcyjnej (...) przeciwko (...). reprezentowanej przez osoby zarządzające B. K. (2) i M. C. o sygnaturze (...) wydał wyrok, którym zasądził od Pozwanej na rzecz Powoda kwotę 44.510,00 EUR wraz z odsetkami w wysokości 8 punktów procentowych ponad stopę bazową od kwot:

28.830,00 EUR za okres od dnia 1.10.2012 r.

7.840,00 EUR za okres od dnia 26.10.2012 r.

7.840,00 EUR za okres od dnia 17.10.2012 r.

Obciążył Pozwaną kosztami postępowania i nadał wyrokowi klauzulę natychmiastowej wykonalności.

Powyższy wyrok został wydany stronie powodowej w celu wszczęcia egzekucji. Wyrok doręczono z urzędu stronie pozwanej w dniu 30.12.2013 r.

Rozważając zasadność złożonego wniosku Sąd a quo wskazał, iż postępowanie klauzulowe odnoszące się do orzeczeń sądów państw obcych przewidziane w regulacjach art. 1151 k.p.c. i art. 1151¹ k.p.c. jest nie tylko postępowaniem stricte formalnym – jak ma to miejsce w postępowaniu klauzulowym odnoszącym się do orzeczeń sądów krajowych, ale także postępowaniem merytorycznym, w którym badaniu podlega, czy nie istnieją przeszkody dla stwierdzenia wykonalności orzeczenia wskazane w art. 1146 § 1 i 2 k.p.c. Dodatkowo jak wynika z art. 66 Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z 22.12.2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych, stwierdzeniu wykonalności w Polsce na podstawie tego aktu prawnego podlegają orzeczenia wydane po dniu 1 maja 2004 r., a to oznacza, że przepisy rozporządzenia będą miały zastosowanie w niniejszej sprawie. Wskazane rozporządzenie określa pewne podstawowe ramy omawianego postępowania i wyznacza jego cele. W zakresie nieuregulowanym w rozporządzeniu należy do omawianego postępowania stosować posiłkowo przepisy prawa krajowego państw członkowskich.

Zgodnie z art. 1150 k.p.c. orzeczenia sądów państw obcych w sprawach cywilnych, nadające się do wykonania w drodze egzekucji, stają się tytułami wykonawczymi po stwierdzeniu ich wykonalności przez sąd polski. Stwierdzenie wykonalności następuje, jeżeli orzeczenie jest wykonalne w państwie, z którego pochodzi, oraz nie istnieją przeszkody określone w art. 1146 k.p.c.

Z powyższego wynika, iż wykonalność orzeczenia sądu zagranicznego determinowana jest przede wszystkim wykonalnością tego orzeczenia na terenie państwa, z którego ono pochodzi tj. spełnieniem w tym zakresie wszystkich wymogów formalnych. Odnosząc się do realiów niniejszej sprawy Sąd Okręgowy wskazał, że z treści punktu 3 wyroku wprost wynika, iż orzeczenie zostało opatrzone klauzulą natychmiastowej wykonalności. Ponadto wyrok został doręczony stronie powodowej w celu wszczęcia egzekucji – co również zostało zaznaczone na przedłożonym odpisie orzeczenia. Nie ulega zatem wątpliwości, iż spełniona została przesłanka związana z wykazaniem wykonalności orzeczenia w państwie jego wydania. Zdaniem Sądu a quo do rozważenia pozostała natomiast kwestia ustalenia, czy nie istnieją negatywne przesłanki stwierdzenia wykonalności orzeczenia wskazane w art. 1146 § 1 i 2 k.p.c. oraz w art. 34 i 35 Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001. Warunki uznania orzeczenia sądu zagranicznego i stwierdzenia jego wykonalności ujęte w powołanym przepisie (art. 1146 k.p.c.), mają charakter merytoryczny i stanowią podstawę orzekania przez sąd, co do istoty sprawy o stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądu zagranicznego (tak SN w postanowieniu z 7 listopada 2012 r. sygn. IV CSK 220/2012, LEX Polonica nr 5143739).

W ocenie Sądu Okręgowego żadna z negatywnych przesłanek uznania orzeczenia wskazana w powołanym art. 1146 § 1 i 2 k.p.c. nie zachodzi.

Uczestniczki postępowania wskazywały, iż orzeczenie zostało wydane przeciwko spółce cywilnej a zatem jest ono sprzeczne z podstawowymi zasadami polskiego prawa cywilnego. Tym samym wyłączona została możliwość jego egzekwowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Z powyższym twierdzeniem, zdaniem Sądu I instancji, nie można się jednak zgodzić. Na gruncie (...), odmiennie niż ma to miejsce w Polsce, spółce cywilnej przyznano wprawdzie zdolność sądową tj. możliwość występowania „na zewnątrz” jako stronie postępowania sądowego, to jednak w sposób tożsamy do ustawodawstwa krajowego, każdy ze współników w dalszym ciągu odpowiada osobiście i całym swoim majątkiem za zobowiązania spółki. Sąd rozpoznający sprawę w pierwszej instancji podkreślił, iż w wydanym orzeczeniu sąd nie ograniczył się jedynie do wskazania, że stroną pozwaną jest (...)lecz wprost wskazano również osoby zarządzające spółką – współników będących jednocześnie uczestniczkami niniejszego postępowania. Powyższe nie pozwala na przyjęcie istnienia jakichkolwiek wątpliwości, co do tego, kto działał w imieniu i na rzecz spółki, jak również kto winien ponosić z tego tytułu odpowiedzialność.

Nie budzi również wątpliwości, iż zgodnie z art. 36 Rozporządzenia Rady (WE) Nr 44/2001 wyrok będący przedmiotem postępowania o stwierdzenie jego wykonalności nie może być w żadnym wypadku przedmiotem kontroli merytorycznej. W ocenie Sądu Okręgowego brak jest podstaw do uznania, aby przyjęty w wyroku sposób określenia strony pozwanej, gdzie obok współników wskazano również samą spółkę cywilną, mógł stanowić przeszkodę stwierdzenia wykonalności wyroku, jak również aby działanie takie pozostawało w sprzeczności z polskim porządkiem publicznym rozumiane jako rażące odstępstwo od podstawowych, istotnych zasad krajowego porządku prawnego. Odmowa uznania przedmiotowego orzeczenia pozostawałaby w sprzeczności z regulacjami prawa wspólnotowego - Rozporządzenia Rady nr 44/2001 r., jak również niweczyłaby skutki prawomocnego wyroku wydanego przez sąd państwa członkowskiego.

Kwestią nieuregulowaną w Rozporządzeniu jest m.in. forma stwierdzenia wykonalności orzeczenia zagranicznego. Aktualnie zgodnie z regulacją art. 1151 k.p.c. oraz art. 1151¹ § 1 k.p.c. stwierdzenie wykonalności orzeczenia nadającego się do egzekucji następuje przez nadanie temu orzeczeniu klauzuli wykonalności.

Z powyższych względów Sąd a quo na podstawie art. 38 ust. 1 w zw. z art. 41 Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 w zw. z art. 1150 k.p.c. w zw. z art. 1151 § 1 k.p.c. orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

Zażalenie na to postanowienie złożyły uczestniczki postępowania, zaskarżając je w całości.

Zaskarżonemu orzeczeniu skarżące zarzuciły:

1. rażące naruszenie przepisu art. 34 pkt 1 Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. poprzez błędne przyjęcie, że nie jest oczywiście sprzeczne z porządkiem publicznym Rzeczypospolitej Polskiej nadanie klauzuli

wykonalności przeciwko osobom fizycznym, wskazanym w treści wyroku wydanego przez (...) wyłącznie jako osoby zarządzające spółką cywilną prawa polskiego, nie zaś jako wspólnicy tej spółki, w sytuacji kiedy przedmiotowy wyrok opiewa wyłącznie przeciwko powyżej wskazanej spółce cywilnej prawa polskiego jako pozwanej, a nadto w sytuacji, kiedy wnioskodawca w toku postępowania w niniejszej sprawie nie sformułował żądania o zaopatrzenie powyższego wyroku w klauzulę wykonalności przeciwko osobom fizycznym;

2. rażąco naruszenie przepisu art. 45 ust. 2 Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. poprzez samodzielne ustalenie przez

Sąd orzekający w postępowaniu w przedmiocie stwierdzenia wykonalności na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej wyroku Sądu państwa członkowskiego Wspólnoty Europejskiej kręgu podmiotów „wchodzących” w skład strony pozwanej poprzez samodzielne ustalenie kręgu wspólników spółki cywilnej wskazanej jako pozwana w wyroku Sądu (...), a nadto poprzez faktyczne podwojenie (dwukrotne zwiększenie) należności zasądzonej stosownym wyrokiem poprzez brak zastrzeżenia w treści postanowienia w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności, że powyższe osoby odpowiadają solidarnie za zobowiązania stosownej spółki cywilnej.

Wskazując na powyższe, stosownie do art. 45 ust. 1 Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r., skarżące wniosły o zmianę zaskarżonego postanowienia w ten sposób, że odmawia się stwierdzenia wykonalności na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej wyroku Sądu Krajowego w M. - O.z dnia 16 grudnia 2013 roku,(...)

Ponadto, wniosły o:

1. zasądzenie od wnioskodawcy solidarnie na rzecz uczestniczek kosztów postępowania według zestawienia, które zostanie złożone na rozprawie, a w razie gdyby takie zestawienie nie zostało złożone - według norm prawem przepisanych z uwzględnieniem: kosztów opłaty sądowej od zażalenia oraz kosztów zastępstwa procesowego (kosztów wynagrodzenia radcowskiego) za obie instancje oraz wydatku na opłaty skarbowe od pełnomocnictw.

Nadto skarżące wniosły o:

2. o przeprowadzenie dowodu z dokumentów dołączonych do niniejszego pisma, co do okoliczności szczegółowo wskazanych w jego uzasadnieniu; czyniąc przy tym zadość art. 381 in fine w zw. z art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c. i w zw. z art. 46 ust. 1 Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r., wskazując, że potrzeba powołania tych dowodów nastąpiła w związku z wniesieniem przedmiotowego zażalenia wobec zawarcia w nim wniosku o zawieszenie postępowania w niniejszej sprawie w oparciu o art. 46 ust. 1 w zw. z art. 43 Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r., o którym mowa jest w punkcie następnym osnowy niniejszego pisma.

3. wskazując na przepis art. 46 ust. 1 w zw. z art. 43 Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. o zawieszenie postępowania w niniejszej sprawie do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia przez Wyższy Sąd Krajowy w M. w postępowaniu zawisłym pod sygnaturą akt: 6 U 4156/14, zwyczajnego środka zaskarżenia pozwanej

(...) S.C. od wyroku zaocznego wydanego w dniu 8 września 2014 r. przez Sąd Krajowy w M. I w sprawie (...)

4. w razie zaprzeczenia przez wnioskodawcę, że od wyroku z uznania powództwa z zaprzeczeniem wydanego w dniu 16 grudnia 2013 r. przez Sąd Krajowy w M. -(...) w sprawie(...) oraz od kolejnych wyroków zaocznych wydanych w powyższej sprawie przez tenże Sąd Krajowy w M. - (...) w dniu 7 kwietnia 2014 r. i w dniu 8 września 2014 r., zostały skutecznie wniesione przez pozwaną zwyczajne środki zaskarżenia w rozumieniu art. 46 ust. 1 Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w konsekwencji czego obecnie sprawa ta zawisła przed Wyższym Sądem Krajowym w M. (...) wskazując na przepis art. 1143 § 1 zd. 2 k.p.c, wniosły o zwrócenie się do Ministerstwa Sprawiedliwości o udzielenie tekstu prawa obecnego - (...) kodeksu postępowania cywilnego i o wyjaśnienie praktyki sądowej w zakresie zaskarżania (wnoszenia środków zaskarżenia) od wyroków z uznania powództwa z zastrzeżeniem, w tym w szczególności: sądów rozpatrujących powyższe środki zaskarżenia oraz orzeczeń przez nie wydawanych, środków zaskarżenia przysługujących od orzeczeń wydanych wskutek rozpoznania środków

zaskarżenia od wyroku z uznania powództwa z zastrzeżeniem, sądów właściwych do ich rozpoznania oraz orzeczeń wydawanych w konsekwencji rozpatrzenia takiego środka zaskarżenia, a także środków zaskarżenia przysługujących od takich orzeczeń oraz sądów właściwych do ich rozpatrzenia - celem przesądzenia, że w konsekwencji wniesienia zwykłych środków zaskarżenia w rozumieniu art. 46 ust. 1 Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. od wyroków wydanych przez Sąd Krajowy w M. - (...) w sprawie(...)w dniach: 16 grudnia 2013 r., 7 kwietnia 2014 r. i w dniu 8 września 2014 r. obecnie sprawa zawisła przed Wyższym Sądem Krajowym w M. (...)

W odpowiedzi na zażalenie wnioskodawca domagał się jego oddalenia oraz zasądzenia na jego rzecz od uczestniczek postępowania kosztów postępowania zażaleniowego.

W uzasadnieniu tego pisma wnioskodawca wskazał, że dłużnicy domagający się odmowy stwierdzenia wykonalności wyroku objętego

żądaniem wniosku nie wyjaśnili przeciwko komu powinna być nadana klauzula wykonalności. Z uzasadnienia wynika, że wnioskodawca neguje aby klauzula mogła być nadana przeciwko spółce, wskazując na błąd w rozumowaniu uczestniczek postępowania, mający swoje źródło w próbie sformułowania wymogu, aby sąd niemiecki orzekał wedle polskiego prawa procesowego i materialnego.

Postanowieniem z dnia 23 kwietnia 2015r. Sąd Apelacyjny oddalił zażalenie uczestniczek. Na skutek wywiedzionej od tego postanowienia skargi kasacyjnej uczestniczek Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 10 czerwca 2016r. w sprawie IV CSK 636/15 uchylił zaskarżone postanowienie i sprawę przekazał Sądowi Apelacyjnemu w Gdańsku do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 23 września 2016r. uczestniczki postępowania zmodyfikowały żądanie dotyczące zasądzenia kosztów postępowania poprzez zasądzenie ich na rzecz uczestniczek w częściach, a nie solidarnie, ponadto domagały się zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zabezpieczającym oraz stwierdzenia, że ustalone przez komornika w postępowaniu zabezpieczającym koszty ponosi wierzyciel. Uczestniczki nie domagały się również zwrotu kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, lecz dwukrotności stawki minimalnej tytułem wynagrodzenia pełnomocnika za zastępstwo w postępowaniu przed Sądem Okręgowym. Ponadto złożyły zestawienie kosztów.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Zażalenie uczestniczek w ocenie Sądu Apelacyjnego zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie rozważań należy zaznaczyć, że w przedmiotowej sprawie dla oceny zasadności wniosku zastosowanie znajdowało Rozporządzenie Rady (WE) nr 44/2001. Wątpliwości w tym zakresie nie miały Sądy obu instancji pierwotnie oceniające wniosek oraz Sąd Najwyższy. Zgodnie bowiem z art. 66 rozporządzenia jego przepisy mają zastosowanie tylko do takich powództw i dokumentów urzędowych, które zostały wytoczone bądź sporządzone po jego wejściu w życie, czyli po dniu 1 maja 2004r. Uregulowane w rozporządzeniu postępowanie w przedmiocie stwierdzenia wykonalności tworzy system zamknięty i autonomiczny w stosunku do wewnętrznych regulacji zawartych w porządkach prawnych państw

członkowskich. Oznacza to, że przepisy rozporządzenia mają pierwszeństwo przed wewnętrznymi przepisami poszczególnych państw członkowskich, regulując kwestię stwierdzenia wykonalności w sposób kompleksowy. Nadmienić również należy, że wprawdzie rozporządzenie nr 44/2001 utraciło obecnie moc obowiązującą, zgodnie z treścią art. 80 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr (...) z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych. Należy jednakże pamiętać, że rozporządzenie nr 44/2001 nadal ma zastosowanie do orzeczeń wydanych w postępowaniach sądowych wszczętych, dokumentów urzędowych formalnie sporządzonych lub zarejestrowanych oraz do ugód sądowych zatwierdzonych lub zawartych przed dniem 10 stycznia 2015 r. (art. 66 ust. 2 rozporządzenia).

W uzasadnieniu postanowienia z dnia 10 czerwca 2016r. Sąd Najwyższy wskazał, że z przepisami rozporządzenia korespondują postanowienia art. 1150 k.p.c. Ponadto to z przepisu art. 1151 § 1 k.p.c. wynika, że stwierdzenie wykonalności następuje na wniosek wierzyciela przez nadanie orzeczeniu sądu państwa obcego klauzuli wykonalności. Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności powinien odpowiadać warunkom formalnym pisma procesowego. Należy do niego również dołączyć dokumenty wymienione w art.53 rozporządzenia nr 44/2001. Niedołączenie tych dokumentów należy traktować jako brak formalny wniosku. Nie ulega wątpliwości, że wierzyciel spełnił wymagania przewidziane w art. 53 rozporządzenia, wątpliwości w tym zakresie nie miały Sądy powszechne obu instancji jak również Sąd Najwyższy. Uszło uwadze Sądu I instancji, że we wniosku wierzyciela zabrakło sprecyzowania przeciwko komu klauzula ma zostać nadana. Wierzyciel wskazał jedynie, że żąda stwierdzenia wykonalności na terenie Polski opisanego we wniosku wyroku sądu (...). Jako uczestników postępowania wymienił jednakże osoby fizyczne- B. K. (1) oraz M. C., co sugerowałoby wolę wierzyciela uwzględnienia jego wniosku poprzez nadanie klauzuli wykonalności przeciwko tym osobom. Tego rodzaju żądanie wynika z dalszych pism procesowych wierzyciela, w tym z odpowiedzi na zażalenie uczestniczek postępowania, w konsekwencji sprawie można było nadać bieg bez potrzeby zobowiązania wierzyciela do uzupełnienia braków wniosku. Należy przy tym zaznaczyć, że w tym zakresie zastosowanie znajdowały wewnętrzne przepisy proceduralne, z art. 40 rozporządzenia wynika bowiem, że do postępowania w sprawie składania wniosku stosuje się prawo Państwa Członkowskiego wykonania. Przebieg postępowania, które ma być wszczęte na wskutek złożenia wniosku, podlega zgodnie z przepisami

Rozporządzenia prawa państwa, w którym orzeczenie to ma być wykonane. Przepisy tego kraju powinny regulować oczywiście kwestie procesowe nieuregulowane w przepisach samego Rozporządzenia. Warunkiem rozpoczęcia takiego postępowania będzie wniosek zbadany od strony procesowej nie tylko pod kątem prawa państwa członkowskiego, lecz również pod kątem wymogów Rozporządzenia. Z uwagi na to, że rozporządzenia unijne stanowią rodzaj aktów prawnych o bezpośrednim skutku w odniesieniu do poszczególnych państw członkowskich, uwagi powyższe mogą być uważane za zbędne. Z uwagi jednak na krótki okres obowiązywania w Polsce obok porządku prawa krajowego również porządku prawa unijnego warto podkreślać fakt stosunku uzupełnienia pomiędzy tymi dwoma systemami (por. A. Adamek, A. Frań- Adamek w: Komentarz do art.40 rozporządzenia nr 44/2001 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych, stan prawny 1 sierpnia 2008r.).

Poprzedzając ocenę zasadności tak sformułowanego wniosku w pierwszej kolejności należy zaznaczyć, że rozporządzenie za cel stawia zagwarantowanie swobodnego przepływu orzeczeń sądowych. Z tych względów orzeczenia wydawane w jednym spośród Państw Członkowskich związanych niniejszym rozporządzeniem powinny być uznawane i wykonywane w innym Państwie Członkowskim związanym niniejszym rozporządzeniem, i to również wtedy, gdy dłużnik egzekwowany ma swoje miejsce zamieszkania w państwie trzecim. Ponadto rozporządzenie zakłada, że z uwagi na owo wzajemne zaufanie jest również uzasadnionym, aby postępowanie o stwierdzenie wykonalności orzeczenia wydanego w innym Państwie Członkowskim przebiegało szybko i skutecznie. Stwierdzenie wykonalności orzeczenia musi więc następować niemal automatycznie, po dokonaniu zwykłego formalnego sprawdzenia przedłożonych dokumentów, bez możliwości uwzględniania przez sąd z urzędu którejkolwiek z przeszkód wykonania orzeczenia przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu. Rozporządzenie przewiduje również, że w celu uwzględnienia odrębności prawa procesowego niektórych Państw Członkowskich podstawowe zasady przewidziane w niniejszym rozporządzeniu powinny zostać złagodzone w zakresie, w jakim jest to niezbędne. W tym celu do niniejszego rozporządzenia powinny zostać włączone niektóre postanowienia Protokołu do Konwencji brukselskiej.

Rozporządzenie jako przesłanki odmowy stwierdzenia wykonalności orzeczenia zagranicznego wprowadza przypadki będące jednocześnie podstawami do odmowy uznania orzeczenia zagranicznego na podstawie przepisów Rozporządzenia. Katalog wymieniony w przepisach art. 34 oraz

art. 35 jest katalogiem zamkniętym i co do zasady jedyną podstawą na mocy, której sąd może odmówić stwierdzenia wykonalności orzeczenia zagranicznego. W tym miejscu należy przypomnieć, iż badanie istnienia bądź nieistnienia wymienionych przesłanek należy jedynie do sądu II instancji, który może prowadzić swe postępowanie jedynie na podstawie wniesionego przez jedną ze stron środka zaskarżenia. Nie ma możliwości badania tych przesłanek czy to z

urzędu, czy też na wniosek sądu I instancji. Badanie to zresztą byłoby możliwe tylko z urzędu, postępowanie bowiem w sprawie stwierdzenia wykonalności w I instancji toczy się tylko z udziałem wnioskodawcy, a ten z pewnością nie byłby zainteresowany wskazywaniem sądowi podstaw do odmowy wydania orzeczenia korzystnego dla siebie (por. A. Adamek, A. Frań- Adamek w: Komentarz do rozporządzenia nr 44/2001 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych, stan prawny 1 sierpnia 2008r.).

W przedmiotowej sprawie żadna z przesłanek wymienionych w przepisach art. 34 oraz 35 rozporządzenia nie zachodziła. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 10 czerwca 2016r. stwierdził, że kwestii oceny zdolności prawnej i sądowej spółek cywilnych nie sposób jest lokować w grupie zagadnień o podstawowym znaczeniu dla polskiego porządku prawnego, decydujących o ocenie obowiązujących w nim rozwiązań systemowych. Chybiony był zatem zarzut naruszenia przez Sąd a quo przepisu art. 34 pkt 1 rozporządzenia nr 44/2001.

Powyższa konstatacja nie oznacza jednakże, że wniosek wierzyciela zasługiwał na uwzględnienie. Wierzyciel dążył do stwierdzenia wykonalności wyroku (...) sądu poprzez nadanie klauzuli wykonalności przeciwko osobom fizycznym- B. K. (1) oraz M. C., wskazując, że były one współnikami spółki cywilnej będącej stroną pozwaną w wyroku (...) sądu. Żądanie to pozostawało w sprzeczności z treścią wyroku, którego stwierdzenia wykonalności na terenie Polski domagał się wierzyciel. Wyrok Sądu Krajowego w M. z dnia 16 grudnia 2013r. zapadł w sprawie z powództwa spółki akcyjnej (...), reprezentowanej przez zarząd w osobie (...)przeciwko (...)reprezentowanej przez osoby zarządzające B. K. (2) i M. C.. Wbrew twierdzeniom Sądu Okręgowego oraz wierzyciela, wskazanie w wyroku (...) sądu osób zarządzających spółką nie uprawniało do nadania klauzuli wykonalności przeciwko tym osobom. Wskazanie tych osób jako zarządzających podobnie jak w przypadku strony powodowej nie oznaczało, że były one stronami postępowania, w stosunku do których zapadł wyrok.

Naczelną zasadą obowiązującą w postępowaniu klauzulowym jest brak możliwości ponownego merytorycznego badania tytułu egzekucyjnego, któremu ma zostać nadana klauzula. Wyrazem tej zasady jest również przepis art. 45 ust. 2 rozporządzenia, z którego wynika, że orzeczenie zagraniczne nie może być w żadnym wypadku przedmiotem kontroli merytorycznej. Powyższy zakaz wyłącza poza przypadkami ściśle określonymi, w odniesieniu do polskiego porządku prawnego- w Kodeksie postępowania cywilnego (np. art. 788 k.p.c., art. 787 k.p.c.) modyfikacji osoby wierzyciela czy też dłużnika wskazanego w tytule egzekucyjnym. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 10 czerwca 2016r. również wskazywał na ograniczony zakres kognicji sądu w postępowaniu klauzulowym.

Uwzględnienie wniosku wierzyciela złożonego w niniejszej sprawie poprzez nadanie klauzuli wykonalności przeciwko osobom, które w wyroku (...) sądu nie zostały określone jako pozwane prowadziłyby do pogwałcenia powyższej zasady. Niezależnie od tych wywodów należy podkreślić, że wierzyciel nie wykazał, aby M. C. kiedykolwiek była współnikiem spółki cywilnej (...). S..

Z uzasadniania postanowienia Sądu Najwyższego można wyprowadzić wniosek, że Sąd Najwyższy nie miał wątpliwości, iż w wyroku (...) sądu stroną pozwaną była jedynie spółka cywilna. Sąd Najwyższy wskazał, że nadanie klauzuli wykonalności orzeczeniu stwierdzającemu, że (...)ma zapłacić na rzecz H. A. określoną kwotę, klauzuli wykonalności przeciwko B. K. (1) i M. C., które zostały w nim nazwane osobami zarządzającymi spółką, prowadzi do zmiany w orzeczeniu podmiotu zobowiązanego do świadczenia w stosunku do brzmienia orzeczenia. Stwierdził ponadto, że prawo (...) może być właściwe do udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy w strukturze organizacyjnej, przeciwko której zapadło orzeczenie jako samodzielnemu podmiotowi mogą być przypisane prawa do mienia na terenie (...), ale nie w Polsce.

Natomiast w polskim porządku prawnym spółka cywilna nie jest podmiotem prawnym odrębnym od współników, lecz tylko wielostronnym stosunkiem zobowiązaniowym łączącym współników. W uzasadnieniu postanowienia Sąd Najwyższy przywołał swoją uchwałę z dnia 7 lipca 1993r. w sprawie III CZP 87/93, w której wyjaśnił, że tytuł egzekucyjny wydany przeciwko spółce cywilnej nie stanowi podstawy nadania klauzuli wykonalności przeciwko współnikowi spółki. Stanowisko to jest całkowicie uprawnione skoro z przepisu art. 778 k.p.c. wynika, że do egzekucji

ze wspólnego majątku wspólników spółki cywilnej konieczny jest tytuł egzekucyjny wydany przeciwko wszystkim wspólnikom. Pogląd, że spółka

prawa cywilnego nie ma osobowości prawnej, uznać można za utrwalony zarówno w doktrynie, jak i w judykaturze (por. uzasadnienie uchwały składu 7 sędziów SN z dnia 31 marca 1993 r., III CZP 176/92, OSNCP 1993, nr 10, poz. 171). Rozbieżności, jakie zarysowały się w orzecznictwie co do kwestii, czy spółka cywilna, mimo braku osobowości prawnej, może być podmiotem praw i obowiązków z zakresu prawa cywilnego, stanowiły asumpt do podjęcia przez Sąd Najwyższy w składzie 7 sędziów uchwały z dnia 26 stycznia 1996 r., III CZP 111/95, OSNC 1996, nr 5, poz. 63, w której stwierdzono, że spółka prawa cywilnego nie ma zdolności prawnej także w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej. Potwierdzeniem trafności stanowiska przyjętego w tej uchwale i właściwego odczytania woli ustawodawcy nieprzyznawania spółce cywilnej podmiotowości prawnej jest okoliczność, że ustawodawca mimo wprowadzenia nowych uregulowań, w świetle których koncepcja podmiotów prawa cywilnego uległa zasadniczej zmianie (por. art. 33¹ k.c. – dodany przez ustawę z dnia 14 lutego 2003 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. Nr 49, poz. 408), nie uznał za celowe znowelizowania przepisów dotyczących spółki cywilnej i przyznania jej osobowości prawnej. Uregulowanie przyjęte w przepisie art. 778 k.p.c. jest więc konsekwencją charakteru prawnego spółki cywilnej jako stosunku umownego łączącego wspólników, którzy są odrębnymi podmiotami prawa. Wobec tego, że sąd nadaje klauzulę wykonalności przeciwko dłużnikowi wymienionemu w tytule egzekucyjnym, wierzyciel nie może uzyskać klauzuli wykonalności przeciwko wspólnikowi niewymienionemu w tytule egzekucyjnym. W wyroku z dnia 7 listopada 2003 r., w sprawie I CK 191/03 Sąd Najwyższy wskazał, że spółka cywilna nie może być traktowana jako odrębny od wspólników podmiot prawa, który ma własną zdolność prawną i własną zdolność sądową. Tak więc gdy wierzyciel występuje z roszczeniami przeciwko spółce cywilnej musi pozwać wspólników tej spółki. Jeżeli chce skierować roszczenie do majątku objętego współwłasnością łączną, to powinien pozwać wszystkich wspólników, gdyż tylko w ten sposób możliwe jest prowadzenie egzekucji z tego majątku, co jednoznacznie przesądza art. 778 k.p.c.

W ocenie Sądu Apelacyjnego przepis art. 778 k.p.c. ma zastosowanie również do tych tytułów egzekucyjnych, co do których stwierdzenie wykonalności poprzez nadanie klauzuli wykonalności następuje na mocy przepisów Rozporządzenia Rady (WE) Nr 44/2001. Obowiązywanie w Polsce obok porządku prawa krajowego również porządku prawa unijnego polega na wzajemnym uzupełnieniu się pomiędzy tymi dwoma systemami. Przyjmuje się, że ocena, czy orzeczenie nadaje się do wykonania w drodze

egzekucji, jest dokonywana na podstawie polskiego prawa. Bezpośrednim skutkiem stwierdzenia wykonalności orzeczenia zagranicznego jest bowiem uzyskanie przez nie waloru polskiego tytułu wykonawczego, zatem musi on nadawać się do wykonania według prawa państwa stwierdzającego to wykonanie. Z art. 40 rozporządzenia należy wyprowadzić wniosek, że przepisy kraju wykonania powinny regulować kwestie procesowe nieuregulowane w przepisach samego Rozporządzenia. Zatem pomimo zamkniętego i autonomicznego systemu prawnego stworzonego rozporządzeniem, zastosowanie wewnętrznego prawa państwa wykonania będzie uzasadnione w tych wszystkich wypadkach, w których danej kwestii nie regulują przepisy rozporządzenia nr 44/2001. Należy podkreślić, że zawarta w rozporządzeniu regulacja postępowania o udzielenie exequatur nie ma charakteru wyczerpującego. Rozporządzenie określa podstawowe ramy omawianego postępowania i wyznacza jego cele, polegające na przyspieszeniu i ułatwieniu wykonywania orzeczeń sądowych i innych aktów pochodzących z państw członkowskich. W zakresie nieuregulowanym w rozporządzeniu należy do omawianego postępowania stosować posiłkowo przepisy prawa krajowego państw członkowskich. Przepisy te mogą jednak znaleźć zastosowanie jedynie w takim zakresie, w jakim rozporządzenie wyraźnie do nich odsyła (por. np. art. 40 ust. 1) lub w odniesieniu do pewnych zagadnień, których rozporządzenie w ogóle nie reguluje, pozostawiając je w sposób dorozumiany do unormowania prawa państwa wykonania. Stosowanie przepisów prawa krajowego musi w każdym wypadku pozostawać w zgodzie z podstawowymi zasadami i celami tego postępowania uregulowanego w rozporządzeniu i nie może naruszać jego praktycznej skuteczności. Z punktu widzenia prawa polskiego zastosowanie będą miały przepisy kodeksu postępowania cywilnego o międzynarodowym postępowaniu cywilnym, w tym również - jednak w bardzo ograniczonym zakresie - przepisy regulujące postępowanie o stwierdzenie wykonalności według art. 1150-1153 k.p.c. oraz, odpowiednio, przepisy o

postępowaniu procesowym (art. 13 § 2 k.p.c.) (tak Andrzej Wróbel (red.), Monika Domańska, Katarzyna Gonera, Dawid Miąsik, Agnieszka Płachta, Wojciech Postulski, Nina Półtorak, Karol Weitz w: Stosowanie prawa Unii Europejskiej przez sądy, Zakamycze 2005r.). Przepisem nieuregulowanym w rozporządzeniu jest przepis art. 778 k.p.c. dotyczący egzekucji ze wspólnego majątku spółki cywilnej oraz wymogów jakim winien odpowiadać tytuł egzekucyjny.

Na marginesie należy wskazać, że obecnie obowiązujące rozporządzenie nr 1215/2012 w art. 41 przewiduje wprost, iż z zastrzeżeniem przepisów niniejszej sekcji, postępowanie w sprawie

wykonywania orzeczeń wydanych w innym państwie członkowskim podlega prawu wezwanego państwa członkowskiego. Brak takiego odesłania w rozporządzeniu nr 44/2001 nie oznacza, że polski sąd w każdym przypadku, gdy nie wystąpi przesłanka negatywna określona w art. 34 oraz 35 rozporządzenia będzie zobligowany do nadania klauzuli wykonalności orzeczeniu, które nie nadaje się do egzekucji w krajowym porządku prawnym.

Rozporządzenie jako zasadę w art. 45 ust. 2 przyjmuje zakaz merytorycznego badania orzeczenia podlegającego stwierdzeniu wykonalności przez sąd wydający takie stwierdzenie. W doktrynie istnieje jednak teza, że orzeczenie zagraniczne może być w pewien sposób "przystosowane" do tego, aby mogło być w jak najskuteczniejszy sposób wyegzekwowane. Nie zakłada się przy tym możliwości żadnej merytorycznej ingerencji w orzeczenie. Przystosowanie to może mieć tylko charakter zbliżony do technicznego. Jako przykład podaje się określenie na wniosek dłużnika terminów płatności lub rozłożenie świadczenia na raty. W tej sytuacji nie można uznać, że orzeczenie zagraniczne podlega kontroli merytorycznej, nie jest bowiem badana zasadność wydanego orzeczenia, jest ono tylko doprecyzowane bądź uzupełnione i to najczęściej na wniosek samego dłużnika. W takiej sytuacji idea istnienia przepisu chroniącego treść orzeczenia zagranicznego zostaje zachowana [por. T. Ereciński, (w:) T. Ereciński, J. Ciszewski, Komentarz do k.p.c. - przepisy z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego, Warszawa 2001, s. 321].

W ocenie Sądu Apelacyjnego nadanie klauzuli wykonalności przeciwko osobom fizycznym, które w wyroku (...) sądu nie były określone jako pozwane przekraczałyby granice możliwego w ramach art. 45 ust. 2 rozporządzenia "przystosowania" orzeczenia do tego, aby mogło być w jak najskuteczniejszy sposób wyegzekwowane w państwie wykonania.

Rozważenia wymagało również określenie świadczenia, które obciążało dłużnika. Wyrokiem (...) sądu zasądono określoną kwotę płatną przez jeden podmiot na rzecz drugiego podmiotu. Nadanie klauzuli wykonalności przeciwko dwóm osobom fizycznym bez określenia czy wskazana w wyroku kwota jest przez te osoby płatna solidarnie, czy też w częściach lub każda z tych osób zobowiązana jest do zapłaty w całości tej kwoty powoduje uzasadnione wątpliwości co do zakresu obowiązku dłużników. Natomiast organ egzekucyjny zgodnie z art. 804 k.p.c. nie jest uprawniony do badania zasadności obowiązku objętego tytułem wykonawczym.

Abstrahując od braku możliwości sądu ingerowania w postępowaniu klauzulowym w zakres obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym,

we wniosku inicjującym postępowanie wierzyciel nie wskazał w jaki sposób dłużnicy mieliby spełnić świadczenie, w sytuacji gdy tytuł egzekucyjny został wydany przeciwko jednemu podmiotowi, a nadania klauzuli wykonalności wierzyciel domagał się przeciwko dwóm podmiotom. Jeżeli w procesie wierzyciel nie wskazuje, że żąda zasądzenia solidarnie z innymi dłużnikami, to brak podstaw do tego, aby sąd sam stwierdził, że pozwany odpowiada solidarnie z innymi dłużnikami. Sąd, w sytuacji braku wniosku ze strony wierzyciela, aby zasądzić od pozwanego dochodzoną wierzytelność solidarnie jest związany żądaniem pozwu i gdyby zasądził dochodzoną kwotę solidarnie z innymi dłużnikami, orzekałby w istocie ponad żądanie pozwu, czego zabrania art. 321 k.p.c. (tak SN z dnia 11 marca 2016r, I CSK 168/15). Przepis art. 321 k.p.c. na mocy art. 13 § 2 k.p.c. ma zastosowanie w postępowaniu klauzulowym, ponadto wzmocniony jest zasadą wyłączającą ponowne merytoryczne badanie tytułu egzekucyjnego.

Wyżej wskazane przyczyny również stanowiły podstawę do odmowy uwzględnienia wniosku wierzyciela. Nawet bowiem, gdyby wierzyciel we wniosku ściśle określił czy uczestniczki mają odpowiadać solidarnie, w określonych

częściach czy też każda z nich w stosunku do całości kwoty, to przepis art. 45 ust. 2 wyłączał możliwość uwzględnienia tak sformułowanego wniosku. Natomiast nadanie klauzuli wykonalności na wyrok sądu (...) bez określenia zakresu obowiązku uczestniczek postępowania powoduje, że taki tytuł nie nadaje się do wykonania, bowiem komornik nie wiedziałby w jaki sposób dwie dłużniczki zobowiązane są do zapłaty kwoty wynikającej z tytułu wykonawczego. Nie może on natomiast na etapie postępowania egzekucyjnego badać zakresu obowiązku dłużników.

Całkowicie niezasadne było również nadanie klauzuli wykonalności na punkt 2 wyroku Sądu Krajowego w M. z dnia 16 grudnia 2013r. skoro nie zawierał on żadnego świadczenia, nie nadawał się zatem do egzekucji. W punkcie tym Sąd Krajowy stwierdził jedynie, że odciąża pozwaną kosztami postępowania, nie wskazując ile koszty te wynoszą. Zgodnie z art. 776 k.p.c. podstawą egzekucji jest tytuł wykonawczy, natomiast tytułem wykonawczym jest tytuł egzekucyjny zaopatrzone w klauzulę wykonalności, chyba że ustawa stanowi inaczej. Tytułem egzekucyjnym jest określony ustawowo akt prawny ustalający istnienie normy indywidualno-konkretnej o charakterze nakazującym lub zakazującym, tj. normy nakładającej na dany podmiot obowiązek określonego zachowania się (świadczenia), niezbędny do przymusowego urzeczywistnienia tej normy w drodze egzekucji (A. Marciniak, *Postępowanie egzekucyjne...*, Warszawa 2005, s. 112). Do obligatoryjnych składników tytułu egzekucyjnego należą: wskazanie świadczenia, które ma być spełnione,

oznaczenie wierzyciela i dłużnika. Punkt drugi wyroku (...) sądu nie wskazywał świadczenia, które obciążało dłużnika, w tym zakresie brak było zatem podstaw do stwierdzenia jego wykonalności poprzez nadanie na niego klauzuli wykonalności.

Na zakończenie wywodów dodać należy, że w postanowieniu z dnia 11 października 2013r. (I CSK 697/12) Sąd Najwyższy stwierdził, iż jest zasadą prawa międzynarodowego, u której podłoża leży suwerenność państw, że orzeczenie sądu jako akt pochodzący od organu państwa wywiera własną mocą skutki tylko na terytorium państwa pochodzenia. Respektowanie wszelkich jego skutków, w tym jego wykonanie, na terytorium innego państwa - uzasadnione potrzebami obrotu międzynarodowego - jest więc możliwe o tyle tylko, o ile zezwala na to prawo tego państwa. Warunkujące to przesłanki mogą określać normy prawa wewnętrznego tego państwa lub zawartych przez nie umów międzynarodowych, a w przypadku państw Unii Europejskiej także normy rozporządzeń organów Unii. Z wyżej wskazanych względów Sąd Apelacyjny uznał, że obowiązujący w Polsce porządek prawny nie zezwalał na stwierdzenie wykonalności wyroku Sądu Krajowego w M. z dnia 16 grudnia 2013r. w sprawie (...)

W kontekście powyższych rozważań Sąd Apelacyjny uznał, że wniosek o stwierdzenie wykonalności wyroku sądu (...) nie zasługiwał na uwzględnienie, wobec czego na mocy art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. zmienił postanowienie Sądu Okręgowego w ten sposób, że odmówił stwierdzenia wykonalności Sądu Krajowego w M. z dnia 16 grudnia 2013r. (...). Konsekwencją zmiany postanowienia Sądu Okręgowego była zmiana w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania za pierwszą instancję. Sąd Apelacyjny uwzględnił te koszty w wysokości 240 zł na rzecz każdej z uczestniczek postępowania zgodnie z § 10 ust. 1 pkt 6 w zw. z § 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Uczestniczki ostatecznie nie domagały się zasądzenia kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictw. Sąd Apelacyjny uznał, że w przedmiotowej sprawie brak jest podstaw do zasądzenia na rzecz uczestniczek postępowania kosztów zastępstwa procesowego w wysokości dwukrotnej stawki minimalnej, mając na uwadze rodzaj i stopień zawilości sprawy oraz wymagany nakład pracy radcy prawnego.

O kosztach postępowania zażaleniowego i postępowania przed Sądem Najwyższym, wywołanego wniesieniem przez uczestniczki postępowania

skargi kasacyjnej Sąd Apelacyjny orzekł na mocy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Sąd Apelacyjny podzielił przy tym stanowisko skarżących, że opłaty od zażalenia uczestniczek postępowania wynosiły po 60 zł od każdej z nich zgodnie z art. 24 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 19 ust. 3 pkt 2 i art. 4 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Zgodnie z żądaniem uczestniczek uwzględnione również zostały wydatki związane z kosztami przejazdu pełnomocnika uczestniczek postępowania do Sądu Apelacyjnego. Niezasadny natomiast był wniosek

skarżących w zakresie w jakim zmierzał do zasądzenia dwukrotnie na ich rzecz kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję wobec ponownego orzekania przez Sąd Apelacyjny w związku z uchyleniem przez Sąd Najwyższy postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 23 kwietnia 2015r. W sytuacji, gdy sąd drugiej instancji orzeka ponownie, po uchyleniu jego wyroku przez Sąd Najwyższy i przekazaniu mu sprawy do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego, to przy rozstrzygnięciu o kosztach postępowania apelacyjnego powinien mieć na uwadze ostateczny wynik tegoż postępowania apelacyjnego (a nie postępowań apelacyjnych) i wysokość kosztów poniesionych przez strony w jego toku oraz wysokość kosztów postępowania kasacyjnego, bez względu na fakt dwukrotnego orzekania w postępowaniu apelacyjnym przez sąd drugiej instancji (tak SN w postanowieniu z dnia 17 października 2011r., I UZ 33/11). Brak było również podstaw do orzekania o kosztach zastępstwa procesowego uczestniczek postępowania w postępowaniu zabezpieczającym, skarżące bowiem nie wykazały, że w postępowaniu zabezpieczającym, prowadzonym przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w W. A. K. były reprezentowane przez zawodowego pełnomocnika. Ponadto skoro koszty postępowania zabezpieczającego zostały poniesione przez wierzyciela, to bezprzedmiotowe pozostawało rozstrzygnięcie o tych kosztach w postanowieniu kończącym postępowanie w sprawie. Uczestniczki postępowania, wobec wygrania tego postępowania nie mogą zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. zostać obciążone tymi kosztami. Ponosi je wierzyciel, który koszty te już uiścił, nie jest on zobowiązany do zwrotu uczestniczkom postępowania w tego tytułu żadnych kosztów.